

Мета роботи полягала в аналізі поширення змішаних нематодозів шлунково-кишкового каналу в навчально-дослідному центрі Білоцерківського національного аграрного університету.

Робота виконана упродовж вересня-жовтня місяців 2016 року в НДЦ та на кафедрі паразитології та фармакології Білоцерківського НАУ. За період проведення дослідів було досліджено 54 проби фекалій від коней різних порід, вікових та виробничих груп. З метою вивчення розповсюдження змішаної нематодозної інвазії серед коней було проаналізовано звіти лікаря ветеринарної медицини за 2014–2016 рр. та за 2 місяці 2017 року, а також ураження коней збудниками змішаної нематодозної інвазій реєстрували на підставі гелмінтокопроовоскопічних досліджень тварин у господарстві. З цією метою в ранковий час від кожного коня індивідуально відбирали фекалії в окремі пакети, на них надписували кличку, час і дату взяття проби. Досліджували фекалій в лабораторії кафедри паразитології та фармакології комбінованим методом стандартизованим Г.О. Котельниковим та В.М. Хреновим з використанням насиченого розчину гранульованої аміачної селітри з щільністю 1,3. З аналізу результатів досліджень у пробах фекалій були знайдені яйця трьох видів збудників нематодозів шлунково-кишкового каналу, а саме, яйця *Strongylus spp.*, *Parascaris equorum* та *Oxyuris equi*.

Із 27 голів коней обстежених нами копроовоскопічно стронгілідами було уражено 20 голів, тобто ЕІ склала 74,07 % при П – 126,8 екземплярів яєць, параскаридами та оксіурисами було уражено по 6 голів, тобто ЕІ склала 22,22 % при П відповідно 24,7 екземплярів яєць у середньому у 3-х краплинах флотатійної рідини за параскарозу.

Встановлено, що з виявлених нематодозів коней більшу частину становили змішані інвазії, асоціацію яких склали два або три збудники – 67,60 %. Моноінвазію реєстрували у 32,40 % випадків, з них: стронгілятозів – 21,80 %, параскарозу – 2,94 %. Оксіурозну моноінвазію не реєстрували. Найбільш часто відмічали асоціацію двох збудників, а саме: *Strongylus spp.* та *Parascaris equorum* 50,0 %, *Strongylus spp.* та *Oxyuris equi* – 4,70 %. Асоціацію із трьох збудників реєстрували рідше: – 1,75 %.

Таким чином отримані результати свідчать, що змішана нематодозна інвазія є поширеною паразитарною інвазією коней у господарстві. Середня ЕІ стронгілідами складає по господарству 74,07 % при П 126,8 екз. яєць параскаридами 22,22 % при П 24,7 екз. яєць та оксіурисами склала 22,22 %. Змішана нематодозна інвазія має значно виражену вікову динаміку. Найбільша стронгілідозна інвазія реєструється у коней від 3 років і старше, параскарозна інвазія у коней до 3-х років, оксіурозна інвазія з 3-х років.

УДК 636.09:616.99

БУГАЄНКО А.І., магістрантка

Науковий керівник – **АНТІПОВ А.А.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

antipov_anatolii@ukr.net

ОСОБЛИВОСТІ ПОШИРЕННЯ ТОКСОКАРОЗУ СОБАК ЗА ЇХ ВІКОВОЮ ДИНАМІКОЮ

Проблема зоонозу – токсокарозу є важливою як для гуманної, так і ветеринарної медицини. Токсокароз – тяжке гелмінтозне захворювання із хронічним перебігом, викликане личинковими стадіями нематоди *Toxocara canis*. Збудник переважно паразитує в собак, вовків, лисиць, песців та інших представників родини собачих. Дорослі паразити локалізуються в тонкому кишківнику та шлунку. Тільки одна самка за добу відкладає більше 200 тисяч яєць. Збудник в організм тварини потрапляє через зараження яйцями з навколишнього середовища, а саме зараження токсокарозом собак відбувається чотирма шляхами.

Зараження більшості цуценят відбувається внутрішньоутробно за трансплацентарної передачі личинок від матері до плода у другій половині вагітності, або у перші дні життя з молоком. Собаки, забруднюючи об'єкти навколишнього середовища яйцями токсокар, створюючи

резервуар інвазії, обумовлюють високий ризик зараження людини (частіше дітей) токсокарозом. З точки зору клінічних проявів у людини розрізняють вісцелярну та очну форми токсокарозу (частка останньої становить до 67 % всіх захворювань). Вісцелярною формою хворіють переважно діти у віці 1,5–4 роки, дорослі заражаються рідше і хворіють легше. За останній час поряд з вісцелярною та очною формами виділяють ще й неврологічну форму токсокарозу. Тому, для профілактики токсокарозу людини особливо важливе правильне утримування тварин, а саме собак.

Метою наших досліджень було вивчення поширення токсокарозу собак у зоні обслуговування Голованівської державної районної лікарні ветеринарної медицини.

Дослідження проведено з вересня 2014 по лютий місяці 2017 року у Голованівської державної районної лікарні ветеринарної медицини. Для копроовоскопічних обстежень було відібрано проби калу від 62 собак різних порід та різного віку. Проби на наявність яєць.

З метою вивчення розповсюдження токсокарозної інвазії серед собак було проаналізовано звіти лікарні ветеринарної медицини за 2014–2016 рр. та за 2 місяці 2017 року, а також ураження собак збудником токсокарозної інвазії реєстрували на підставі гельмінтоовоскопічних досліджень тварин. З цією метою в ранковий час від кожної тварини індивідуально відбирали фекалії в окремі пакети, на них надписували кличку, час і дату взяття проби. Досліджували фекалій в Голованівській державній районній лабораторії ветеринарної медицини комбінованим методом стандартизованим Г.О. Котельниковим та В.М. Хреновим з використанням насиченого розчину гранульованої аміачної селітри з щільністю 1,3.

Найвища екстенсивність токсокарозної інвазії встановлена у цуценят до 6-місячного віку – 85 %. Дещо нижчою виявилась екстенсивність інвазії у тварин 6-9 місячного віку (61,5 %) та у віці 9–12 місяців становить (45,4 %). Значно менше були уражені собаки у віці від 1-го до 2-х років – 25 %. У дорослих тварин віком понад 3-и роки дана інвазія реєструвалася досить рідко і переважно у вагітних самок (11 %). Важливо відмітити, що у самок дана інвазія реєструвалася частіше (54,8 %), ніж у самців (45,3 %).

Таким чином із наведених результатів можна зробити висновок, що токсокароз собак є поширеною інвазією, перебіг якої знаходиться в прямій залежності від віку тварин та реєструється протягом всього року.

УДК 619:616–056.3:615.218

СИРНИКОВА І.А., ЄЛІЗАРОВА А.І., студентки 3 курсу
Науковий керівник – **АВРАМЕНКО Н.В.**, канд. вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
surnikova@btsau.kiev.ua

МЕДИКАМЕНТОЗНА АЛЕРГІЯ, ЗАХОДИ ЇЇ ЛІКУВАННЯ ТА ПРОФІЛАКТИКИ

Медикаментозна алергія – це неадекватна відповідь імунної системи макроорганізму на певні ліки. При контакті алергену з організмом тварини імунна система починає виробляти антитіла – імуноглобуліни Е (IgE), які кріпляться до рецепторів тучних клітин (мастоцитів).

Алергічні реакції, що виникають, у тварин, частіше зв'язані з антибактеріальними препаратами і виникають значно рідше порівняно з людиною, але це не є доказом того, що тварини менше сенсibilізовані до медикаментів ніж людина. Реакції з переважним ушкодженням шкіри часто зустрічаються у тварин, особливо з темною шерстю, де вони маскуються під дерматити різної етіології. Алергічні реакції типу сировиткової хвороби та анафілактичного шоку, навіть якщо вони приводять до загибелі чи вимушеного забою тварин, не завжди правильно діагностуються, тому що препарат може бути використаний не у чистому вигляді, а у складі комплексної лікарської форми, вакцини, тощо. Найчастіше такі реакції реєструються за використання